

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Patrimonio Cultural e Museoloxía	Código	710521002	
Titulación	Mestrado Universitario en Estudos Avanzados en Museos, Arquivos e Bibliotecas			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Lezcano González, Mª Elvira	Correo electrónico	m.lezcano@udc.es	
Profesorado	Lezcano González, Mª Elvira	Correo electrónico	m.lezcano@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Materia que permite coñecer a evolución do concepto de patrimonio cultural e dos museos ao longo do tempo. A través de clases teórico-prácticas entenderanse os museos como exemplos completos da xestión do patrimonio e estudaranse diversos modelos a partir de experiencias de primeira man.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 ? Estar capacitado para investigar en temas de patrimonio cultural e bibliográfico documental
A2	CE2 ? Coñecer e manexar as técnicas museográficas e historiográficas
A3	CE3 ? Saber manexar e aplicar as novas tecnoloxías no eido do patrimonio cultural e bibliográfico documental
A4	CE4 ? Saber manexar estratexias de márketing cultural
A5	CE5 ? Estar capacitado para a xestión en museos
A8	CE8 ? Estar capacitado para a posta en valor e a difusión do patrimonio culturale bibliográfico documental
A10	CE10 ? Estar capacitado para deseñar, xestionar e organizar exposicións permanentes e temporais
B1	CB6 ? Posuir e comprender os coñecementos que acheguen una base u oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas a miúdo nun contexto de investigación
B2	CB7 ? Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos nunha base ou oportunidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B4	CB9 ? Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sin ambigüidades
B5	CB10 ? Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que haberá de se en gran medida autodirixido ou autónomo
B6	CG1 ? Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrita nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B7	CG2 ? Dominar a expresión e a comprensión de xeito oral ou escrita dun idioma estranxeiro
B8	CG3 ? Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicación (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para o aprendizaxe ao longo da súa vida
B12	CG8 ? Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C1	CT1 ? Capacidade de análise e síntese
C2	CT2 ? Capacidade de resolución de problemas
C3	CT3 ? Habilidades para localizar e analizar información de fontes diversas
C4	CT4 ? Capacidade de crítica e autocrítica
C5	CT5 ? Capacidade de innovar
C9	CT10 ? Incorporas as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, no análise de datos e a difusión e comunicación de resultados
C10	CT11 ? Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica profesional

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer os diferentes bens de interese cultural de Galicia e o seu réxime xurídico.	AP1 AP2 AP3 AP8 AP10		
Analizar a produción de bens culturais e o concepto de patrimonio tanto do pasado como do presente		BP1 BP2 BP4 BP5 BP6 BP7 BP8 BP12	
Entender os procesos de xestión de patrimonio	AP1 AP2 AP3 AP4 AP5 AP8 AP10	BP1 BP2 BP4 BP6 BP8 BP12	CP1 CP2 CP3 CP4 CP5 CP9 CP10
Estudar os museos e a súa evolución e comprender o seu funcionamento como centros de investigación, de conservación e difusión dos bens culturais			CP1 CP2 CP3 CP9

Contidos	
Temas	Subtemas
1- Bens culturais. 2- Patrimonio. Xeralidades. 3- Xestión do patrimonio. 4- Museos. Historia, evolución, contexto actual 5- Funcións do museo. 6- Continente e contido dos museos. 7- Patrimonio cultural e turismo	1. Definición. Categorias. Declaración de BIC 2. Definición. Tipos de patrimonio. 3. O ámbito profesional dos museos 4. Definición, orixe, clases e categorías de museos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A1 A2 A3 B5 B6 B7 B8 C1 C2 C3 C9	5	25	30
Estudo de casos	A8 A10 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B12 C1 C2	8	32	40
Aprendizaxe colaborativa	A4 A5 B8 B12 C1 C2 C4 C5 C10	2	8	10
Investigación (Proxecto de investigación)	A4 B1 B3 B10 C8	6	54	60

Discusión dirixida	A1 A2 A8 A10 B1 B2 B4 C1 C2 C3	2	6	8
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	Ler, analizar e comentar fontes documentais, planes directores e informes de rehabilitación de monumentos, así como exemplos de boas prácticas na xestión do patrimonio e museos.
Estudo de casos	Traballo de campo relacionado coa xestión de museos
Aprendizaxe colaborativa	Dinámicas de grupo que se levarán a cabo nas horas de clase
Investigación (Proxecto de investigación)	Estudo concreto de casos prácticos ou propostas que demostren as habilidades adquiridas, valorando a capacidade de razoamento
Discusión dirixida	Participación nun debate ou foro que se proporá na clase sobre a temática da materia

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais Estudo de casos	Atención personalizada en tutoría sobre as fontes documentais e bibliográficas e preparación de propostas e proxectos.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Discusión dirixida	A1 A2 A8 A10 B1 B2 B4 C1 C2 C3	Discusión e debate sobre conservación de bens culturais a partir de varios casos concretos	25
Aprendizaxe colaborativa	A4 A5 B8 B12 C1 C2 C4 C5 C10	Traballo en grupo sobre un caso concreto	20
Análise de fontes documentais	A1 A2 A3 B5 B6 B7 B8 C1 C2 C3 C9	Analizar textos fundamentais sobre patrimonio e museos	25
Estudo de casos	A8 A10 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B12 C1 C2	Estudiar in situ casos prácticos de xestión de museos	30
Outros			

Observacións avaliación

Aqueles/as alumnos /as que teñan algún tipo de excepcionalidade para vir a clase legalmente concedida, que falen co/a profesor/a á comezos de curso para establecer as titorías e os sistemas de avaliación correspondentes.

Os criterios de avaliación son os mesmos para cada unha das oportunidades de avaliación.

Avaliarase toda proba realizada individualmente ou en grupo tanto na aula e fora. Cada parte da avaliación deberá superar o 50% da nota para poder facer o cómputo final

As probas non realizadas puntúan como cero.

A calificación de "no presentado" corresponde ao alumnado que non participase en ningunha proba da avaliación.

Implicacións da fraude académica na realización das probas ou actividades de avaliación: a realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Atención á diversidade: a materia poderá ser adaptada ao estudantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionada coa saúde mental). De ser o caso, deberán contactar, nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, cos servizos dispoñíbeis na UDC, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>).

Fontes de información

Bibliografía básica

- Querol Fernández, María Ángeles (2010). Manual de Gestión del Patrimonio Cultural. Akal
- Paine, Cripin y A, brose, Timothy (2019). El museo. Manual Internacional. Akal
- González, Matilde; Lezcano, María Elvira y Serantes, Araceli (2014). Interpretación do patrimonio artístico. Guía para profesionáis do turismo. CEIDA
- Bolaños, María(Ed.): La memoria del mundo. Cien años de museología, 1900-2000 . Gijón, Ed. Trea, 2002
- Fontenla San Juan, C.: Restauración e Historia del Arte en Galicia. CSIC, Santiago, 1997.
- González Varas, I.: Conservación de bienes culturales. Teoría, historia, principios y normas. Arte-Cátedra, Madrid, 1999.
- Macarrón, A.: Historia de la conservación y la restauración. Tecnos, Madrid, 1995.
- Macarrón Miguel, A; González Mozo, A.: La conservación y restauración en el siglo XX. Madrid, 1998.
- Monterroso Montero, J. M.: Protección y conservación del patrimonio. Principios teóricos. Tórculo edicións. Santiago, 2001.
- Riviere, Georges Henri: La Museología. Curso de Museología. Textos y testimonios . Madrid, Ed. Akal, reimpresión, 2009.
- VV.AA: Criterios para la elaboración del plan museológico. Madrid, Ministerio de Cultura, 2005

Bibliografía complementaria

Será recomendada máis bibliografía no transcurso da materia.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Historia dos Museos e do Coleccionismo/710521008

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Museografía/710521010

Materias que continúan o temario

Observacións

É importante a asistencia a clase, xa que moitas das probas avaliadas desenvolveranse no seu transcurso.   Perspectiva de Xénero: Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas...). Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías

